

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Félévre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.
Községeknek, körjegyzőknek és néptanároknak:
Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtitkár-ber, Köszl János, Hochrein J. és fia i. üzletében.

PÁRTS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabatnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Pártzavarok.

Nekünk vajmi kevés közünk van a függetlenségi párt és egyes frakcióinak belbajaihoz, vagy a vezérek mármár országos botránnyá fajuló torzsalakodásaihoz, de mégis országos ügynek tekintvén a dolgot, melynek hatása az itteni elégtelen függetlenségi pártot is érinti, bátorkodunk hozzájárulni azon meleg rokonszenvvel, melyet még akkor is, midőn legmervebben szemben állottunk, híven megőriztünk e számottevő nagy politikai párt részére, készséggel elismervén a kivihetetleneknek mutatózó elvek nemességét és az azokhoz való törhetlen ragaszkodás jóhiszeműségét.

De éppen a hazafiúi érzület közvetlensége okozza azt, hogy a függetlenségi párt nehéz és viaszos állapotához hozzászólunk és hozzászólásunk bizonyos levertséget és a szomorú csalódás érzetét hasonló borús kedélyállapotot idéz elő bennünk.

A nemes, puritán jellemű, egyenes lelkületű Irányi Dániel műve és öröksége mivé lőn, milyen hamar elpusztult!

A függetlenségi párt erős és lelkes vezérlete, hatalmas szervezete mily gyors lépésekkel siet a bonyodalmas chaos felé. És sehol egy erős mentő kéz, egy fellángoló eszme, egy tisztult gondolat, mely visszaállítaná a régi rendet, egységet és egyetértést — még a legkiválóbb hazafi. századunk egyik legnagyobb emberének intő szava se fog, azt is csúrik, csavarják, ide-oda magyarázzák. Ember ember ellen harcol, szemtől-szembe, ádáz szenvedélyvel és a corruptions minden fegyverével. A pártvezérek öklözik egymást és nem az erő szilajságával, a szellem erejével, hanem durván, esztelen dévajssággal és féktelen dühvel. És nemcsak a politika porondján, hanem az egyéni hivatás terén is, aztán a sajátban, a közhelyeken, a piacon. A pihenés perceiben pedig — mintha nem volna köztük semmi baj — gyanúsítják a többi pártot, szidják az aristokráciát, a papokat, saját pártbelieket, a törvényhatóságokat, vagy össze-vissza gyúrnak-keverik a szabadelvűséget és a 48-as eszméket.

Utálatos egy színjáték ez, melyhez a nemzet maga adja a világitást és a görög-tűzet.

Azt mondják: nem elvi különbségek

forognak fenn, hanem személyes kérdés az egész. Személyes kérdés igen, de nem egészen. Mert a személy kérdést el lehet intézni, ha másként nem: mindkét egymással rivalisáló fél feláldozásával; hadd viaskodjanak a cirkusban, vagy a védők asztalánál, de nem az ország és a függetlenségi párt kárára a politikában. Léptessék ki őket a pártból, vagy jobban mondva: mindkét pártkörből és ha nincs elvi differencia, egyesüljön mindkét irányzat. Válaszszanak oly embert — igaz, hogy alig van az egy Prónayn kívül, ki pedig nem tagja a képviselőháznak és pronencirozott felekezeti jellegű — ki képes észszel, erővel, tapintattal összetartani a pártot és a két összetérhetetlen embert nélkülözhetővé tenni.

Ámde a személykérdésnél, bármely éles is, nagyobb az elvi különbség és e tekintetben a taktika mindkét részen úgy összebonyolította a dolgot, hogy abból valóban alig lehetséges mindaddig a kibontakozás, még az egyházpolitikai kérdések valamiképp le nem bonyolítottak, vagy a napirendről nem vétetnek le. A szabadelvűség kérdése ütött középük őket, ma már nem mondhatják „vagyunk, voltunk régiek, hagyván mindeket másokra.” A szabadelvű kormányjavaslatok megkivánják az elvi színváltást, a merev negatív nem elég. Ez a színváltás okozza tulajdonképen az ellentéteket, mihez még a párt vezetése és a napi kérdésekben kellő gyakorlati és taktikai érvényesítés körüli követelmények körüli ügytelenség és tehetséghiány járulnak.

Vajjon mindezek a vezérek szembenállása következtében miként fognak az e hó 16-án tartandó függetlenségi pártköri értekezleten csak szóba is hozni, azt nem tudjuk, de azt tartjuk, hogy az „anyapárt” mereven ragaszkodni fog a régi állapothoz és feltétlenül alávétést követelend Eötvösöktől. Kik pedig ma már azt — bárki kedvéért is — nem tehetik meg. A kibékülési kísérlet marad komédiának.

Vajjon ezek a viszonyok a többi pártokra lesznek-e és milyen hatással? ez is oly kérdés, mely zavarólag hat már most az amugy is laza és természetellenesnek mondható országos pártviszonyokra.

Közlekedésügyünk.*)

II.

Hajózás. A cs. és kir. szab. duna-gőzhajózási társaságnak üzleti viszonyai mint az összes hajójáratí vonalain, úgy a Dunának a kamara területén levő részén is tavaly nem alakultak kedvezően, sőt az év második felében a kolera járvány fellépése folytán rendkívüli mértékben rosszabbodtak. Ha ezen körülmények ellenére az 1892-ik évi üzlet mégis bevételi többletet eredményezett, ezt a vállalat immár érelyesen foganatba vett fokozatos rendezésének és a megkezdett takarékosági reformok eredményeként lehet betudni. Ezen haladás különösen a vállalat főüzemágának, a hajózási szolgálatnak üzleti eredményeiben mutatkozik, habár éppen ezen ágak kellett a viszonyok kedvezőtlen hatása alatt legelőbb szenvedni.

Habár a hajózás az 1892. évben egy teljes hónappal előbb kezdődött és csak körülbelül egy héttel hamarabb rekesztetett be, mint a megelőző évben, tehát az 1892. évi üzlet-évi körülbelül három héttel tovább tartott és habár a kérdéses év legnagyobb részén át a vállalat nem volt kedvezőtlen, mégis a fent előadott okok következtében úgy a személyszállító forgalom, mint a fuvarszállítás tonna-kilométereszerű eredményei a megelőző év megfelelő tételeivel szemben csökkentek.

A legsúlyosabban érvényesült az augusztus havában kitört kolera-járvány káros lefolyása.

Ennek következtében kénytelen volt a társaság több bel- és külföldi hajójáratot beszüntetni.

Egészen véve az áruszállítási bevételek a megelőző évekkel szemben a fent előadott okok következtében 136,330-60 forinttal csökkentek.

Az összes bevételek 176,318-05 forintnyi csökkenést mutatnak.

A Drávan való hajózás A Dráva folyónak Drávatoroktól-Zákányig terjedő összesen 228 kilométer hosszú szakasza áll közvetlen állami felügyelet alatt, de a hajózás rendszeren csak Drávatorok és Barcs között 150 kilométer hosszban üzemel.

Ujabb időben a parti érdekeltség a bares-zákányi szakasz szabályozása és a folyó szakadozó partjainak biztosí-

* Kivonat a pécsi keresk. és iparkamara 1892. évi jelentéséből. Összeállította dr. Záray Károly iparkamara titkár.

ása érdekében mozgalmat indított meg. — a mi mindenestre örvendetes jelen-ség, és remélhető, hogy ezen az úton aránylag jelentéktelen állami hozzájárulással sikerülni fog a Dráva folyót Zákányig ha'ázhatóvá tenni, és így ezen vizutatót a zákány-fümei vasutal közvetlen összeköttetésbe hozni, mely körülmény nemzetgazdasági szempontból nagy fontossággal bír.

A Dráva szabályozására az 1892-ben X. részletként 70,000 fírt fordítottat.

A drávai gőzhajótársaság vállalat a hajózást a múlt évben március elején kezdte meg s beszüntette november 28-án. December 3-án a jégzajlás nagyjából megszünt, mire is az utközben megakadt rakományok egy része rendeltetési helyére szállított, más része pedig, valamint az üres hajók téli kikötők hiányában a folyó mentén levő kiöntésekben és partszakadékokban lelyeztettek el.

A Dráva vizállása március első felében, továbbá július közepétől szept. közepéig, végül október közepétől a hajózás beszüntetéseig olyannyira kedvezőtlen volt, hogy a közlekedés ezen időszakban csak nagy áldozatok árán volt fentartható, a mennyiben a hajók hordképességét csak felényire lehetett kihasználni. Ugyanilyen viszonyokkal kellett a vállalatnak a Tiszán, Száván, Bégán és a Maroson küzdeni.

Az üzleti eredmény mindenek következtében jóval az 1891-ik mögött maradt, minél tekintetbe kell még venni, hogy a vállalat 1892-ben is sokat költött akadályok elhárítására, hogy a szállítási díjtételek: tetemesen leszállította s hogy különösen a gabona és faüzletben nagy pangás uralkodott.

A drávai gőzhajózási vállalat 1892-ben 5 gőzös és 38 uszályhajó felett rendelkezett, melyeken összesen 1.077.631 m. mázsa áru szállított 276944 klm. bejárt úttal.

A balatonavi gőzhajózási részvénytársaság hajózási forgalma tavaly ismét jelentékeny növekedésnek örvendett. Az 1892-ik évi üzleti nyereség 14.021 fírt 40 krt tett ki. A társaság a hajójáratok számát szaporította s a hajók menetrendjét oly formán állapította meg, hogy most már a balatonparti lakosok s a balatoni fürdővendégek igénye teljesen kielégítve van.

A Mohács és a Margitta sziget közt közlekedő gőzkomp létesítése kormányhatóságilag engedélyeztetvén, most már Mohács városán múlik, hogy a gőzkomp mielőbb létesíttessék. A gőzkomppal s azzal, hogy a szigeten keresztül a bácskai Duna-ágig köves ország-ut építetik Mohács és vidéke egy nagyfontosságú közlekedési eszközt nyer, mely e vidék közgazdasági fejlődésére kétségkívül nagy kihatással lesz.

A Dunának Gemenctől Bajáig leendő szabályozása, Tolnamegyének egy olyan vitális érdekét képezi, melynek kielégítése továbbra nem halasztható. A Duna e vonalon három nagy kanyarulatot tesz. Ezek átszelésével nemcsak a forgalomnak adatnék meg a rövidebb irány, hanem a Grebictől évenként mind jobban fenyegető jégtorlás is megszűnnék, mely most folytonosan rettegésben tarthatja Szegzárdot s mértföldekre terjedő vidékét.

Posta, távirat. A mióta Pécssett póstaigazgatóság áll fenn, azóta a pósta-és táviratú intézmény, a meglevő eszközök keretében folytonos javulásnak indul: a közönség egyik-másik jogos követelménye ugyan csak részben, vagy épenséggel nem nyer kielégítést, hanem ez azon múlik, hogy az egész intézmény nagyon szűk dotációban részesül. A pécsi pósta- és távirat-épület meg nem felelő volta ellen sürfien hangoztatott panaszok elől nem lehetvén kitérni, azokat oly formán vélték orvosolhatni, hogy a hivatali helyiségek elhelyezésében eszköz-

zoltetett változás, a helyiségek szaporítása és nagyobbitásait illetőleg ellenben nagyon csekély javulást tapasztaltunk, a mire pedig leginkább szükség volt: a postahivatalnokok szaporítása, az ismét elmaradt.

Egyik előző évi jelentésünkben kifogásoltuk, hogy az új évi postakönyvek kiadása a vidéki nyomdaipar kárára monopolizáltatott. Most meg a hivatalos postakönyv tartalmát kell kifogásolnunk. A pósta-könyvek tulajdonképeni hivatása az volna, hogy a közönséggel az őt érdeklő s ma már meglehetősen szövevényes postai szabályzatot, újabb rendeleteket, s intézkedéseket megismertesse. E helyett hoz a tavalyi postakönyv ócska adomákat, zenedarabot a szép menyecskekről, egy filloxera-esárdást, jó csomó hirdetést s a póstai és táviratú szabályoknak csak egy nagyon rövid kivonatát. A póstatakarékpenztár, s cheque és clearing intézmény iránt a közönség meg ma is csak nagyon kevéssé van tájékozva. Egyes rendeletekről s reformokról még alig vesz tudomást. Így pl. az ajánlott levelek és keresztökötű postai küldemények, utánvételezhetőségéről annyira nincs a közönségnek tudomása, miszerint az egész kamarai kerületben tavaly alig volt rá eset, hogy valamely postahivatalnál ilyen küldemény feladatott volna.

A közönségnek a postakönyv útján való folytonos oktatásával és tájékoztatásával mindenek előtt azt érnék el, hogy a postai alkalmazottak munkája igen sokban és lényegesen megkönnyítetnek. Ugyancsak munkakönyvités érdekében szükséges volna az utalványdíjaknak főképp a magasabb összegeknél, leszállítás vagy újabb csoportosítás által való olyatlen szabályozása, hogy olyan anomalia, mely szerint egy bizonyos pénzösszeg utalványdíja több utalványon feladva 33⁹/₁₀-kal olcsóbb, mint egy utalványon. 11. 305 fírt egy utalvá-

A PÉCS TÁRCAJA.

Balla Kálmán.

— A „Pécs” eredeti tárcája. —

A napokban távozott körünkől hosszabb szabadságra szintársulatunknak fiatal, törekvő tagja Balla Kálmán. Mi sem természetesebb tehát, minthogy bucsuzóul az elismerés és megemlékezés szerény koszoruját küldjük utána, melyet a művészet, a jellem és őszinte vonzalom megbecsüléseinek cserfaleveleiből fűzünk. Egy művelt fiatal ember, ki szíve sugallatát követve inspirációból, a művészet lángoló szeretetéből, tiszta s fenkolt idealizmusból választja a művészpályát: egy művész, ki tudatosan s folytonosan műveli magát, törekszik, tanul; egy tetőtől talpig gavalér gentleman, kinek előkelő s udvarias modora, bon-tonja, eleganciája nem színész-pose nem pusztá dekoráció, hanem a férfijellemnek, a fenkolt gondolkodás és érzésmódnak, a distinguált izlésnek s műveltségnek kifolyása; egy jó barát, ki többre becsüli az előkelő gondolkozású, művelt s elfogulatlan

jó barátot, mint a pajtást s kompaniást; egy férfi, ki nem lödítja a nőket Himalaja-magaslatra, hogy annál mélyebben ránthassa a salakba, hanem tisztelt a nő méltóságát s föl fogja hivatását . . . Ime Balla Kálmán. Ez a fotografia mely annyit szép vonást sejtet, megerdemli a fölmutatást és a kozbeecülést.

Balla Kálmán Alsó-Némedin született Pestmegyében előkelő s jómódu családból, Gymnaziumi tanulmányait Pesten végezte és hivatalnokká lón a budapesti rendőrségnél, hol 3¹/₂ esztendő telt. Ő azonban szíve sugallatát követte, ideális lelke a művészeért rajongott, entuziaszta természetete a színi pályára vonzotta. Ott hagyta tehát hivatalát és majd két esztendeig látogatta a konzervatoriumot. Maga Paulay tanácsolta neki, hogy menjen a vidékre, a hol alkalma fog nyilni gyakorlati ügyességet szerezni. Őt szerződést kapott, köztük Somogyiét. Ő azonban ekkor 2¹/₂ évvel ezelőtt Kolozsvárra szerződött a bonvivant szerepkörre. Innen szerződött Somogyinak tarsulatához, melynek előkelő, rokokoszenves, törekvő tagja. Játszik a hős

szerelmes, a szerelmes hős, a naturbursch s a Bonvivant szerepkörben s mindegyikben becsülettel megálja helyét. Legkedvesebb szerepköre azonban, melyre legtöbb hivatást érez s melyben tehetségei leginkább érvényesülnek, a bonvivantok világa. Ez a világ az ő világa; ebben a világban teljes otthonossággal, fesztelenül mozog. A szalonlégkörre született, ebbe a világba vonzza természetete, lelkülete s ambiciója. Naturbursch-jai, genre-alakjai is sikerülnek, pusztán az operette s népszínmű köre az, melyben otthoncsnak épen nem érzi magát, hol folytonos géneben látszik lenni. Pusztán az képezi vágyát, hogy Gondör Sándort egyszer eljátszhatna, mivel annyiszor hallotta a Gondör Sándorok szép baritonját s majd ugyanannyiszor keptelen alakításat.

Legkedvesebb szerepei a Vájlunk el-ben Adhemar: Pailleron Szikrajában Degeran Raul, a hol unatkoznak vigátékban Raymond helyettes főnök, a Könyvtárnokban Lothar, a Kókai-házban Zsoboky festő, a Keleti utazásban Brückner, a Dolovai nábobban Bieliczky, a Csapodárban Cham-

nyon kerül 50 krba, míg ellenben külön 300 frt 30 krba, külön 5 frt 5 krba, összesen tehát 35 krba kerül.

Még egy keleti ügy. Bécsből írják a „Pester Correspondenz”-nek, „Abbas pasát nem szabad nagyon könnyedén venni. A fiatal alkirály, „ifjúkori csínyjeim” mögött több van, mint egy rosszul fekézgett temperamentum pillanatnyi meggondolatlan telpezdülése, elmosódott fantáziák által felébresztett becsvágy forró fellobbanása. Abbasnak egy nagy, jól átgondolt terve van, melynek keresztüljételet élte feladatává tette és a melyet elég sok vezülettel keleti ravaszsgal és diplomatikus művészettel rendszeresen követ. A szerencsés véletlen alkalmat adott nekem, hogy beletekinthettem egy hosszabb levélbe, melyet az ifjú alkirály egy idevaló barátjához és bizalmasához intézett és a melyben leírja „életének álmát”. A következőkben adom vissza a levél rövid vázlatát.

Abbas épen nem gyűlöli az angolokat, sőt inkább tiszteletet keltenek benne, mely tiszteletben van egy rokonszenves vonás. De „Egyiptomot az egyiptomiaknak” akarja és alkirálysága e vezéreszméje megvalósításának legnagyobb akadályát az angolokban látja. Cromer lordot csak arra akarta szoktatni, hogy mint élő tenyezővel kell jellen neki számolnia s ne legyen szabad öt lélek- és akarat nélküli bábnak tekintenie. Abbas nagyon jól tudja, hogy számára a tökéletes formális önállóság elérhetlen, ennek már a konstantinápolyi padisah szuverenitása is utáiban áll, Angliát és ennek európai versenytársait nem is számítva. Ezt a szuverenitást, mely a vallásra és hogy úgy mondjuk, a vérazonosságra támaszkodik, szívesen elviseli az ifjú alkirály, minthogy először lényegében nem nyomasztó és egy rendes tributum fizetéséből és inkább vallási, mint politikai homagialiak tanusításából áll. És a szultán érdeket szorosabb rokonság köteleivel akarja a magához kötni. Továbbá el akarja tölte tanulni a művészetet, mint kell a különböző európai hatalmakat egymás ellen kijátszani és ezzel a jól megdöntött oscillatíóval hogy lehet oda jutni, hogy mégis azt tegye az ember, amit maga akar. Vegül az eszmenyek által lelkesített

pignac, a Valas után-ban Duval, Constantin abbé-ban Paul, a Huszárszerelemben Derr Pista stb.

Szerepeit gondosan megtanulja, aprólekosra kidolgozza s tekintve pályájának kezdetét, kitünően alakítja. Jateka nyugodt s idegesség nélkül való, hanghordozása kifejező s természetes, arcjátéka erőltettség nélkül tükrözi vissza a belső tartalmat, kézhordozásában mindig betartja a művészet szabályait. Egészében törekvő, fiatal s becsvágyó művész, ki szép reményekre jogosít. Isten vezérelje utain; a művészet lángoló szeretete tartsa nyitva számára folyton a Kastaliai forrást, melyből merithessen kintartást, lelkesedést, ihletet, hogy változatlan derűn s borun át kedv, kintartás, ihlet, érzemény és akarat s minden mi kell, épségben maradjon! Fogadja e szerény megemlékezést őszinte vonzalmunk, szeretetünk, s méltaylásunk csekély zálogául!

Színház-látogató.

ifjú alkirály leendő apósában, a ki első sorban kalifa, a próféta utóda, a mahdiság ellen irányzandó vallakozásának istapolóját akarja megnyerni. Szudánt visszaszerezni, ez a fő alkatrésze Abbas pasa élettervének. És ha nagy lesz és hatalmas, ba fejét a harcban győztes glóriájával ekesíti majd, akkor európai műveltséget erkölcsöt, igazi civilizációt akar meghonosítani Északafrikában, de nemzeti alapon, nemzeti foglalatban. „Egyiptomot, az egyiptomiaknak”. — írja Abbas kbelbarátjának; de ne csak nagy és gazdag, hanem boldog, a legnagyobb civilizációért küzdő Egyiptom legyen az, a tudomány és technikai művészet hajlékaival, a modern kor minden vívmányával, a vagon, tudomány és tehetség Egyiptoma, Európával jó viszonyban, barátságban, vagy akár szövetségben, de senkinek alá nem vetve, senki gyámkodása alatt nem állva.

Balaton-Füredről írják: „Az évad mindegyre élénkebb lesz, minden nap új furdövendégeket hoz és a régebben itt tartózkodók maradnak. Ujabbban ide érkezett a besztercebányai püspök: a tudós Rimély és ma jön meg Csérelka püspök budapesti érseki vikárius, a ki hivatalos ügyekben látogatja meg a bibernok hercepprimást, de néhány napig mindenesetre itt marad, hogy a Balaton hullámainak újra élteő erejét használja.

A vigalmi bizottság a furdöközség élénk részvete mellett már megalakult és Splenyi Odón bárót választotta elnöknek; a legjobb választás, melyet csak ejteni lehetett. A bizottság mindjárt gondoskodott a celszerű munkabeosztásról is és albizottságokat küldött ki kebeleből az irodalmi, publicisztikai és művészeti teendők ellátása, táncvigalmak, vízi és szárazföldi kirándulások rendezése végett. Az albizottságok örömmel és buzgón rögtön munkához fogtak úgy, hogy egy heti repertoire, legalább elvben, már készen van. Minden hétfőn ülést tart a nagybizottság, a jelentések és új javaslatok tárgyalása vegett; minden kedden köteles színházlátogatás van, úgy szólnan theatre paré, melyen a bizottsági tagoknak hölgyekkel együtt részt kell venniük, a mi azonban nem menti fel őket a kötelesség alól, hogy egyáltalán és folyton propagandát csináljanak a színháznak. Minden csütörtökön hangverseny van kipróbált művésznők és művészek, valamint tehetséges mükedvelők (nők és férfiak) közremüködeése mellett, a kik az idén Füreden mennyiségileg és minőségileg kitünően vannak képviselve. A szombat a köteles táncnak van szentelve, a közbeszó napokat a tarsas kirándulásoknak tartottak fenn. A furdöntézet főtisztelendő igazgatója, Kovács Abel, ez a finomtapintatu bencés, mindjárt a vigalmi bizottság alakuló ülése által nyújtott alkalomtól felhasználta annak legnyomatekosabb hangsúlyozására, hogy az immár a bizottság védelme alá helyezett balatonfüredi társadalmi életben a kasztzellelnek nem szabad, hogy helye legyen s minden mulatság és élvezet az összes furdövendégek rang, állás, nemzetiség és vallaskülönbség nélkül kell, hogy illesse.

Iskolai értesítők.

A pécsi nyilvános három osztályu kereskedelmi középiskola értesítője az 1892/93. tanévről. Közli: P o r g e s Ede igazgató. Rövid, de igen érdekes értekezés nyitja meg ez intézet idej értesítőjét: Dr. K o s s u t a n y Ignácnak a „Szabad verseny”-ről irt munkája. A modern, szocialisták által döngötött nemzetgazdaságtannak egyik legbonyolultabb problémája ez: dr. Kosutány cikkében nem megy be a kontroverz kérdések taglalásába, hanem könnyen érthető, nép-

szertü modorban ismerteti a szabad verseny fontosságát s elméletének főbb alapelveit. — Az intézet tanártestülete az igazgatót kivül 9 tagból állott. A nagyon kivonatosan közölt tananyagból is kivettük, hogy az iskola az általános műveltség képzésére is nagy gondot fordít a szakismeretek terjesztésén kívül. Iskolai egyesület volt a ö n k é p z ö k ö r, mely B o k o r Ferenc tanár vezetése alatt nagy tevékenységet fejtett ki az irodalmi önművelés terén — A statisztikai táblázat szerint beiratkozott az I. osztályba 28, a II.-ba 20, a III.-ba 24, összesen 72 tanuló, a kik vallás szerint a következőleg oszlanak meg: római katolikus 36 (tehát a t a n u l ó k f e l e), ev. ref. 3, ágostai 1, g. kel. 2, zsidó 30. Nyelvismeretük szerint: csak magyarul beszél 34, magyarul és németül 34, magyar, német és horvát nyelven 1, magyarul és szebül 3. Évközben kimaradt 6 tanuló. Pécsi megyeletesü van az intézetben 31, Baranya megyéből 28, a többi a szomszédos megyék közt oszlik meg. Leginkább az üzlet emberek adják meg ma is ez intézetbe gyermekeiket: 19 tanuló kereskedőnek, 13 gazdasznak, 12 iparosnak a gyermeke, míg 8 képviseli a maganzók, 9 a személyes szolgálatot tevők, 11 az értelmiségiek osztályát. A tanulmányi eredmény nem igen kielegítő, a mi talán abból magyarázható, hogy a szülők a reálisokból vagy gimnaziumból kikoptt gyermekeiket küldik a kereskedelmi iskolába; meg mindig nem tekintik pályának a kereskedelmi szakot, csak végső menedéknek. Francia nyelvből, mennyiségtanból, kereskedelmi számtanból a legtöbb az elégtelen tanjegy. Hogy a közepredmény mindenütt az elégséges fele gravitál, mutatja a következő kis statisztika: Az I. osztályban 48 jeles, 98 jó, 109 elégséges, 30 elégtelen tanjegyet kaptak, a II. osztály tárgyaiból 45 jeles, 58 jó, 93 elégséges, 8 elégtelen; a III. osztályból 65 a jeles, 69 a jó 96 az elégséges. Az érettségi vizsgálatnak — melynel minnsteri biztosok S a l a m o n József tanfelügyelő és dr. Z á r a y Károly kamarai titkár jelentek meg — jobb az eredménye: jelesen 4, jól 9, elégséges eredménnyel 13 tanuló maturált; 4-en egy tárgyból, egy pedig két tárgyból utasítottátpótvizsgálatra.

Hirek.

— **Személyi hírek.** K i n d l József, a pécsi kölcsönös segélyző egyesület vezérigazgatója 4 heti tartamra Marienbadba utazott, mely idő alatt az intézetet Böbel Ferenc főkönyvvezető vezeti. — S e y Lajos megyei főjegyző Rohitsból haza érkezett.

— **A városi közigazgatási bizottság** e hó 20-án tartja rendes havi ülést! A felev kezdetein ugyanis nem a 2-ik, hanem a 3-ik csütörtökön tartatik az ülés, mert a felévi jelentések elkészítése időt kíván.

— **A pécs-baranyai kertészegylet** f. hó 16-án d. e. 11 órakor a varosház közgyűlési termében közgyűlést tart. Targysorozat: Kölcsön felvétel

— **Gyászhir.** Mely részvétellel adunk hirt egy kiterjedt nagy család fejének, egy széles körökben kedvelt és általunk is nagyon tisztelt és szeretett férfiúnak: H e i n d l Vilmosnak haláláról. A kirelhetetlen halál 56. évében ragadta őt el Pécsen, hova Drava-Sz.-Martonból hozhatta magát, hogy súlyos természetü betegségből gyógyulást nyerjen, de szereteteinek legodaadóbb apolása sem mentette őt meg a gyilkos kórtól és pénteken regge

kilehelte nemes lelkét. Halálát özvegye, szül. Fodor Mária, fiai: Nándor, Aladár, Vilmos, Géza, leányai: Szabó Elekné, Berecz Károlyné, dr Gerece Péterné, unokái: Szabó Vilma, Mariska, Pistika, Györgyike, Gyula, Berecz Sárika, Mariska, Károlyka, vő-társai: dr Antal Gy., dr Lukács A., sógorai: dr Fodor József, Fodor Pál, Fodor László, testvérei: Halmi Nándor és Wlasits Ignác-né, nagyszámú rokonság és a jóbarátok megszámlálhatatlan serege siratják. Temetése ma d. u. 5 órakor megy végbe a petrezselyemi utcai Bánffay-féle házból. Áldás és kegyelet virrasztanak emléken.

— **Készülő szobor.** Eltűnt a felső sétátérrel a régi szokókat, egyetlen szokókutya a városnak. (A másikból, ott a sétátér túlsó végén, ember még nem látott vizet szökni) Szétszedték a köveit, betemetik a csatornáját és építik a talapatzat a Szepessy-szobornak. Két nap óta folyik a munka, most még csak a régi szokókat emlékei eltávolításán fáradoznak. Szeptemberben el kell készülnie a talapatzatnak, ugyanakkor végzik a szobor öntési munkálatait, s október elején megtörténhetik a leleplezés.

— **Új állások szervezése.** A kereskedelemügyi miniszter az egyes posta és táviradi igazgatóságok kerületébe tartozó megyékben u b i z t o s i állásokat szervezett, az igazgatónak alárendelt hatáskörrel a pécsi posta és táviradi igazgatóság területén somogy megyei biztossá C h i n o r á n y i Géza, zalai biztossá S c h u l t z Antal felügyelőket, Tolnabá H a l u s s László fogalmazó és Baranyába K a l l k a József nevezettek ki.

A Pécsi Kerékpár-Egyesületnek vendégei lesznek és pedig dr. K o r e s m á r o s Kálmán és U j S á n d o r ügyvédek, a sczbatheiyi Vasvármegyei Sport-Egylet tagjai, kik kerékpáron jönnek Keszthelyen, Kaposváron keresztül városunkba ismerőseik és a kerékpár egy-let meglátogatására. A pécsiek vendégeik elé hetfőn délután 3 órapótban indulnak a Bedő kávéházból. Így az első csapat d. u. 1/22-kor Sásdra, a második 3-kor Manfára a harmadik 1/25 órakor a Nefelets csárdájá, hol az egyesülés történik. A vendég-biciklisták hetfőn és kedden maradnak Pécsen és tiszteletükre a „P. K. E.” bankett rendez hetfőn este 8 órakor a „Vadember” szálloda nyári éttermében, melyre vendégek szívesen látnak.

— **Villamosági részvénytársulat.** A triestri ált. légszesztszárulat, mely a pécsi légszesz-gyárat is bírja, Budapest székhelyvel egy általános villamosági társulatot alakított, mely nemcsak a budapesti villamos vállalat concessióját veszi át, hanem más helyeken is foglalkozni fog villamtelepek felállításával. A társulat elnöke gróf Teleky Géza, alapítókeje 3 millió korona.

— **Düledező ház.** Nagy veszély volt készülőben szerdán reggel a Széchenyi és Jókai-tér sarkán. A Stern, ezelőtt Fereny-féle ház bedőléssel fenyegetett. A régi házat új tulajdonosa most renováltatta s úgy látszik, a roskatag falak nem bírták meg a renoválásnak néhány merészebb műveletét: a kapuiv, lépcsőház eltávolítását, a mennyezet megemelését. L a n g divatáru kereskedő vette észre először, hogy a ház földszintjén levő üzletének falain hatalmas repedések támadtak. Az esetet följelentette a rendőrkapitányságnál s mindjárt kihurcolkodott a düledező házból. Később, szerdán délfelé újabb roppanással az épület meg jobban megrepdedezett, s az éjszakai fal összeomlani készült. A munkások sietve támogatták meg gerendákkal a rokkant falakat, az előhívott rendőrség kordont vont a ház körül s elzárta a kocsiközlekedést. A szakértői vizsgálat után az egész ház lerontását s újra építését rendelte el a hatóság s a

lakásokat nyomban kiürítették. A véletlen szerencse, az idejekorán alkalmazott segítség utját vágta minden nagyobb balesetnek, de azért a vizsgálat nem marad el. Hogy az építómestert vagy a háztulajdonost terheli-e a mulasztás, ma még nem lehet eldönteni. Kárterítést a kiszállásoltatott lakók és üzlettulajdonosok mindenesetre fognak követelni a háztulajdonostól.

— **Csipős megjegyzés.** J á s z a y Mari. a „nagyasszony” — így nevezik a kitűnő művésznőt országserzte — egyik ismerősének a pécsi fogadatok és üres színház feletti részvétnyilatkozatára mosolygva így felelt: „a z t a s e m m i t, amivel Pécsset megtisztelték, oda helyezem művészi diadalmaim legszebb emlékeihez — egy hagymakoszorúhoz. Hat a direktor új arcképet nem teszi hozzá nagysád? szől az ismerős a méltán neheztelő nagy művésznőhöz.

— **Nincs sétatély.** Közönségünk Afrika városainak közönségéhez hasonlóan csak az esti órákat használja fel a sétatásra De nem is esoda, mert a por majd elnyel bennünket (a vízvezetékét csak elméletből, az adóhól és hírből ismerjük), a hőség pedig, miután az utcák nem öntözöttek, kitarthatatlan. S a város amennyire kihalt nappal, annyira mozgalmas az esti órákban, de ekkor pedig ugyancsak nehéz — sétatinkra alkalmas helyet találni mert úgy az alsó, mint a felső sétaterek zsúfolják, és a padok el vannak foglalva. Ujabbán a közönség a vasuti sétányt keresi fel, hol a jó és tiszta levegőt élvezheti, de itt meg a padok hiányoznak, s ha van is néhány, az már oly régi és korhadt, hogy használhatatlan. Kívánatos volna, ha a város itt néhány padot állíttatna fel; jó szolgálatot tenne evel a sétatól közönségnek.

— **Eljegyzés.** S t r a u s z e r Etlaka kisasszonyt, S t r a u s z e r H e n r i k izr. népiskolai tanító leányát eljegyezte Schwarz Pál iparos Budapestből.

— **A szinkörből.** Az elmaradt Ujházi-esték miatt a műsor is változást szenvedett. Kedden „Pepi-t, M e g y e r i Dezső 3 felvonásos bohózatát adták kicsiny közönség előtt. A darab mulatságos, sőt itt-ott a képtelenség bohózatos: bő alkalmat adva a színészeknek, hogy kedvükre mókázzanak, s a közönségnek, hogy kedvére kacagjon. — Szerdán az „Arany ember” ment Jókainak ez a romantikus, költői színműve. Az előadásról nem mondhatunk sok dicséret; Peterdynek nem való olyan szerep, mint Timár; ez a karakter sokkal nagyobb, igazabb jellemző erő kíván, mint a mennyi Peterdyben meg van. F o l l i n u s z is győnge Krisztyán volt, különösen nagy jelenetében Timárral, a balatonparti kastélyban. Z o m b o r i Ilona túlzott, egy kissé Dezséri is. Elenben nagyon meg lehetünk elégedve Timeával, R. B a l o g h Etlével és Noé-mivel, K a l m á r Piroskával. Mind a kettő átérzte és átértette szerepét, így S z e n d r ő i Ella (Athalia) és P e t h e s (Kadisa) is, kik szintén jók voltak.

— **Halálozás** Lange Gyula, helybeli óras szerdán reggel életének 30-ik évében szívvelütés következtében hirtelen elhunyt. A meghodogultat özvegye, P i l l e r Terézia, kis leánya és nagyszámú rokonság gyászolja. Temetése csütörtökön délután 6 órakor ment végbe. Nyugodjék békeben.

— **A mohácsi új Duna-meder.** Mintegy két év előtt a földmívelésügyi m kir. miniszter Mohács alatt a Duna kanyarulánál új átvágást eszközöltetett. Az új mederbe terelt folyón a hajózási idő is megrövidült majdnem fél órával, s a partmenti birtokok is (közöttük Albrecht főherceg bellyei uradalma) kevesebbet szenvednek a partrongálástól s a Duna garázdálkodásaitól. Az új Duna-mederben

két évig csak kisebb gőzösök mertek át-hajózni; kedden azonban a D r a u s z e m -melyszállító gőzös kapitánya átvezette rajta minden veszély nélkül hajóját. Ez az eset fölbátoríthatja a többieket is.

— **Difteritiz** Mult számunkban a Sıklóson grasszáló difteritizsról írtunk, most ugyan ezt jelenthjük Baranya-Szent-lván községből. Itt az utóbbi napokban három áldozata volt a difteritizsnek; különben remélhető, hogy H e l l e r József dr. körorvos buzgóságának sikerül a járvány terjedését megakadályozni.

— **Sorsjegyek bevitelle Szerbiába.** A kereskedelemügyi miniszter közlése, hogy több hazasra berendezett sorsjegyek bevitelle Szerbiába megtiltatott, miért is ezek a postai szállitából is ki vannak zárva.

— **Mikor a színészek mulatnak.** A pécsi közönség tisztelettel adózik S o m o g y i direktor buzgóságának, hogy egyre-másra hozatja a színészkapacitásokat vendégszerepelni; becsül benne azt is, hogy társulat a vidék legjobb erőiből szervezte; méltatja azt az érdemet, hogy a pécsi Tháliának a maga költségen hazat épített; de legjobban bámulja benne azt a római hőshöz illő szikla következetes-séget, a mit a műsor változatosága körül kifejti. Tessek ezt a v á l t o z a t o s s á g o t szöszérint érteni: nincs het, hogy legalább két napon meg ne változék a műsor, s épen ezért mi már nem is közöljük a színházi műsort, csupa következetes-ségből. Csütörtökre is „Rosenkranz és Gúldenstern” volt hirdetve. Rosenkranz igazgatta tette, Gúldenstern pedig valószággal lazba hozta a jó közönséget. A felkesedés a vigjáték iránt óriási volt. A színházba ugyan senki se ment, de hát az nem esodálni való: felkesedés és jegyváltás két erősen különböz dolog. Aki azonban mégis elment, az csupán csak Rosenkranz és Gúldenstern miatt ment. Történt pedig, hogy L á s z l ó Gyula ebéd után feketéje mellett a színházport kezébe véve, elamulva olvasta, hogy ő ma Rosenkranz és Gúldensternben Ernő gróft fogja játszani. Szalad a direktorhoz, és „lemond”. Estig tanácskoznak, hogy vajjon mit is adjanak, nyolc órakor aztán megkezdtek a — — — — —. Aazonban ne vágnak az események elé. Ujabbán persze nem szokás a darabváltozást kihirdetni, azt még kevesbe, hogy miért történik a műsor változás. Mi is csak úgy tudtuk meg, hogy megintervjuoltunk egy túzóltót, a kinek egy szakácsné mondta el, a ki egy kóristánétól hallotta. A jó publikum kíváncsian böngezte a színházban a Rosenkranz színlapját és kereste a személyeket. Mikor aztán látta, hogy nem azt adják, tündöni kezdett, vajjon mi is adódik ma? Az első felvonás vége felé aztán kiderült a nagy titok: „Pepi” adták! A „Pepi” különben pompás előadásban került színre. Valami ellenállhatatlan jó kedv uralkodott a színpadon; színezínkből rettenetes cenzorok lettek, a kik a darab felet kibagyták s a kibahagyott rész kárpótlásul rögtönöztek hozzá egy másikat. Pompásan mulattak egymás alakításán; a legdühöbobb, legpatogóbb jelenetekben hahotára fakadtak. Különösen ki kell emelnünk L á s z l ó P e t h e s t, S z e n d r ő i Ellát, kik mindannyian nagyon kedvesen tudnak kacagni. S á r d y is leleményes volt; egy haragvó öreg bácsit kellett játszania, szémben, ráncokba szedett arccal, de a kacagás öröge miatt széles karimájú kalapját kellett az arca elé tartania és még az sem leplezte teljesen. Csak K a l m á r Piroskára haragszunk; ő rontotta el az összhangot. Nem nevetett a komoly szcenákban, nem rögtönzött, nem is hagyott ki a szerepéből semmit. A többiek mind maguknak játszottak és velünk hahotáztak. Ilyen kedélyes estéje nem igen volt a

pécsi szinkórnek, de talán nem is lesz többet

— **A P. K. E. társas kirándulása.** Mint értesülünk a P. K. E. f. hó 23-án azaz jövő vasárnap d. u. 2 órakor Pellérdén és onnan Úszóghbe az összes tagok részvételével kirándulást rendez. A kirándulás azért lesz ez esetben csak ily rövid utra, hogy abban a leggyengébbek is részt vehessenek. Úszóghben közös uzsonna lesz. Az egyesület tagjainak száma jelenleg 71.

— **Nyári mulatságok.** A hosszuhetényi ifjuság a Zengő-hegy alján vasárnap táncmulatságot rendez, melyre városunkból is számosan rándulnak ki. Belépti díj 50 kr. — A gyöngyös-melléki intelligencia a Kucsits-fele erdőben e hó 9-en sikerült julialist tartott.

— **Szánalmas utca.** A hozzánk beérkezett panaszok szánalmas képét nyújtják a Gábor utcának, mely a Perczel- és Nepomuk utcákat köti össze. Ugyanis esőben zivatarban a lezuhanó víztömeg teljesen megszakítja a közlekedést, úgy annyira, hogy órákon át csak életveszedelemmel, lehet a pósta épületig eljutni. Nem hiába van ott a temetkezési egyesület szertára, mert az állapot valóban siralmas. Hiszen a hatóság mit sem tesz a lerohanó viznek elvezetésére, vagy pedig a gyalog közlekedés céljából vonó hidak alkalmazására. Felemlítettük a panaszt, de orvosiasról bizony nem igen biztosíthatjuk a felszólalókat, mert minálunk ez már így szokás.

— **Razzia.** Ezt a razziaát nem a lebujszóban tartotta rendőrségünk koromsötét éjjel, hanem verőfényes nappal a szerdai hetivásáron. S a razzia nem volt eredménytelen: bekisértek a városházra 40 liter folyadékot, a mi illetektelenül bitorolta, a «tej» címet, és több kosar gyümölcsöt, a mik zsenge ifjuságukban, egészen éretlen fővel csavarogtak a piacon. Nagyon óhajtható, hogy különösen a közeli kolerás uborka és dinnye szezonban a rendőrség gyakran megismétlje ezt a razziaát.

— **Cognac-pasztilla** a neve Oroszy Sándor, ami jeles udvari szállító cukrászunk legujabbán föltalált cukorkájának, mely méltán sorolható a legkitünőbb csokoládé desszertek közé. A cognac-pasztilla a legfinomabb francia cognac-kal van töltve és nemesak mint hűsítő nyálankóság kitünő, hanem hivatva van arra, hogy mint higienikus szer is érvényesüljön és általános elterjedésre tegyen szert. A cognac-pasztilla készítésére Oroszy Sándor szabadalmat fog kérni és az a pécsi iparnak bizonyára világszerte elismerést fog szerezni.

— **Tűz.** Siklósról írja levelezőnk: Ez évben már 6 ízben volt tűz — az utolsó e hó 11-én volt Siklóson, és mindenkor derék tüzoltóságunk önfeláldozó tevékenységének köszönhető, csak hogy az tovább nem terjedett és nagyobb szerencsétlenség nem történt. A város ugyan felszerelte a tüzoltóságot a szükséghez képest, de sem vízzel — sem pedig előfogatról nem gondoskodik kellőleg. Nyilvános kútjaink alig vannak, és azok is rozszak, — előfogatról — no azt ellátják a tüzoltók és hajduk, mert előfogatról rendszeren a kocsiutról fognak. Ideje volna már erről komolyan gondoskodni, nehogy előbb-utóbb megsirassuk.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécsen.

Van szerencsém tudatni a t. c. jogkereső közönséggel, hogy

ügyvédi irodámat

Pécsen, Apáczka-utca 17-ik szám alatt megnyitottam.

Dr. Egry Dezső

4481 köz- és váltó ügyvéd.

Kwizda-féle Restitutionsfluid

mosóvíz lovaknak

Egy palackkal 1 frt 40 kr. a. é.

30 év óta **udv. istállóban**, valamint **katonai és polgári nagyobb istállóban** is, használatban; **nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítőszül**; továbbá **ficamodások, rándulások, az inak merevsége** s más ily alkalmaknál; képesíti a lovat **kiváló teljesítményekre idomításnál.**

Magyarországi és tria-Magyarországi gyógyszer-tárbau és drogfi-tárnál

Fő letét: **Kwizda Ferenc János**

osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszer-tárában **Korneuburgban, Bécs mellett.**

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni s vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle Restitutionsfluid.

A nm. vallás és közoktatási m. kir. miniszterium és a főtisztelendő pécs-egyházmegyei hatóság rendelete alapján.

Árlejtési hirdetmény.

A berkesdi rom. kath. templom 24.226 frt 70 kr. előírányzott költséggel újonnan építették.

Felhivatnak tehát mindazok, a kik ezen munkálatot elnyerni óhajtják, hogy közpénzben, avagy állampapírokban leteendő **2,423 frt** bánatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb

1893. évi augusztus hó 6-ának déli 12 órájáig

a berkesdi rom. kath. plébániai hivatalnál benyújtják.

Ezen építkezés elvállalására csak szakértők és az ily építkezések vezetésére jogosítottak pályázhatnak.

A pályázati és vállalkozási feltételek, tervek és költségvetés a berkesdi rom. kath. plébániai hivatalnál betekintethetők. 4482.

A jelentkezők közül való tetszés szerinti szabadválasztási jog fentartatik. Kelt Berkesden 1893. évi július hó 11-én.

SZULY JÓZSEF plébános.

Elsőrangu látványosság!

Bu tapesti Panopticum.

Pécsen, budai külváros, a buzatéren.

Nagy Panopticum és mechanikai muzeum!

Életnagyságu és mozgó viaszalakok, melyek hasonlatosságuk, csodálatra méltó jelmezük és bámulatos mechanikájuk által méltó föltűnést keltenek.

A 150-nél több viaszalak közül különösen kiemelendő: XIII. Leó pápa ő szentsége egyházi díszben. — Krisztus keresztrefeszítése Munkácsy festménye után. — A szép Irén, 400-féle tetovirozással. — Az ezer és egy éj, nagy hatást keltő csoportozat. — Boldogult RUDOLF trónörökös a ravatalon. — Höföhárke a het törpével és a herceggel. — II. Sándor orosz cár halálós ágyon. — Amor és Vénus, mythologiai remekmű. A bűnbánó Magdolna — Egy fiatal anya öröme és boldogsága. — Legujabb! BAROSS GÁBOR nehai keresk. miniszter életnagyságban. Egy gyönyörű amoretta csoport, 6 db. melyből kettő mechanikai gép által mozog és lorog. — Belizár, a híres görög vitéz szép leányával mint koldus. — Fatima, a híres keleti szépség mozog és dohányzik. — Alméa, az egyiptomi csodaleány, egy szépség. — Vecsera Mária báróné a díjkorozott bécsi szépség. — Egesz sorozata a népfajoknak a világ minden részéből és számos egyéb hírneves személyek u. m.: császárok, királyok stb. — Külön szakaszban: a szép Meluzina; a habok tündére, fele hal, fele nő. — Továbbá egy nagyszerű külön terem az ugynevezett «PÁRISI NEVETŐ».

Kiállításom minden család által megtekinthető.

Belépti-díj: felnőtteknek 20 kr. gyermekek és katonák (örmeister-től lefele) 10 kr.

Naponként nyitva reggel 8-órától esti 10 óráig. Este fányes kivilágítás mellett.

Miután ezen nagy muzeum Európa legnagyobb városában a legnagyobb köztetszésben részesült, számos látogatást kér mély tisztelttel

Az igazgatóság.

Árverési hirdetés.

A pécsi kir. tszék mint tkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Antolovics Gajó végrehajthatóan

Herke József és neje Balatinác Terézia végrehajtást szenvedő elleni 128 frt — kr. tőkekövetelés és járuléki iranti végrehajtási ügyében a pécsi kir. bíróság területén levő Birján község határában fekvő, a birjáni 315. sz. tjkv-ben felvett 510a hsz. részletre 20 frt, kikiáltási árban, ugyanazon tjkvben 1152b hsz. alatt felvett részletre 13 frt, az 1592a hsz. részletre 28 frt, a birjáni 105. sz. tjkvben 819 hsz. a. felvett szőlőre 310 frtban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi **augusztus hó 8. napján** d. e. 9 órakor

Birján község birói házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 2 frtot, 1 frt 30 kr, 2 frt 80 krt és 31 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényikk 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3533. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kialakított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. tszék mint tkvi hatóság 1893. évi április hó 28. napján.

Bogyay Pongrác kir. tszéki bíró.

Elismert legtisztább
alkalikus

KRONDORFI SAVANYUVIZ

Asztali-

és

gyógyvíz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír **köhögés és rekedtségnél, tüdő, gyomor- és hólyaghurtnál.**

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható Pécssett Grünhuth és Hirschler, Koszl János, Simon János, Eizer János, Reeh Vilmos, özv. Spitzer Jakabné fűszerkereskedőknél.

Magyarországi főraktár:

Bauer Lajos és testvere Budapest, Arany János-utca 9 szám.

Hirdetmény.

A város tulajdonát képező: **1. balokányi tó és vendéglő 2. balokányi uszoda** külön külön vagy együttesen **1893. évi július hó 20-án délelőtt 9 órakor** a város gazdasági tanács-terében (városház II. emelet 33. ajtó) megtartandó és zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen **1893. évi november hó 1-től 1896. évi október hó 31-ig** terjedő **3 évre** bérbé adatik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik az árverésnél részt venni kívánnak, hogy a vendéglő és tónál **60 frt.** az uszodánál pedig **160 frt.** a vendéglő, tó és uszodánál együttesen **220 frt.** bánatpénz esatolása mellett zárt ajánlataikat legkésőbb **1893. évi július hó 19-én déli 12 óráig** e város polgármesteri hivatalában nyújtsák be, vagy a jelzett bánatpénz letétele mellett a fenti helyen és időben megtartandó szóbeli árverésen vegyenek részt.

A bérleti feltételek a város gazd. tanács terében a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Pécssett 1893. július 11-én.

Pecs sz. kir. város Tanácsa.

Triest, 1883 Arany-érem.

N.-Palánák, 1887. Ar.-ér.

Észék, 1880. Díszoklevél.

Zágráb 1891. Díszoklevél.

Pécs, 1874. Erdem-érem.

Paris, 1874. Erdem-érem.

Köcskmet, 1872. Erdem-érem.

Ujvidék 75,18. Arany-érem.

Szeged, 1878. Erdem-érem.

OSIKJÓZSEF
cs. és kir. kizárólag szabadalm.

I. szerémi portl.-cement és vízhatlan mészgyár
Becsenban.

Központi iroda és raktár: Bpestben, V. Rudóif-rakpart 8.
ajátja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, föld-birtokok, kúzsági és egyéb építkezések, valamint a nagyérdemű építő közőn eg. be-seg. ügyintézéséj. sz. j.át gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszt.
melyek mindenkör egyenlő jó minőségben szállítottak. — Árjegyzék s magyarázatok kiváratn készséggel megküldének.

Raktár PERLESZ LAJOS urnál Mohács.

1887. London. Díszoklevél.

A legjobb világhírű szájviz.
Orvosilag megvizsgálva és rendelve!

45 éves jó hírnév! Száj- és fogbetegségek u. m.: a fogak foglása, felfajlások, pyuladások, daganatok, a szájrakellenetlen szaga, vérző foghús, fekély-lerakódás, **legbiztosabban meggátoltatnak** a világhíru, valódi cs. és k. osztr. m. és por. kir. udv. fogorvos

Dr. POPP
Anatherin-szájvizének naponta való használata által. Teljesen nagyobb palackokban 30 kr. 1 frt. és 1 frt. 40 krral.

Övszerű szolgálat mindenféle fogtájás és szájbetegség ellen jónak bizonyult **torok-öblögető** az idült torokbetegségeknél, s nélkülszételien az asványvizek használatánál s a dr. POPP-féle **fogpor** vagy **fogpaszta** egyidejű használatával mellett mindenkor egészséges, szép fogak nyerhetők dr. POPP-féle **fogplomba** az odvas fogaknak kitömésére, dr. POPP-féle **növény-szappan** mindenféle bőrkategék ellen, különösen fürdők számára, dr. POPP-féle **napraforgóvirág-olajszappan**, **Vénuszszappan**, a jelenleg legjobb s legfinomabb **pipere-divatszappannal** s a bór-inomitala tekintetében felülmúlhatlanok.

Popp Veloutine arcpora 75 kr. legfinomabb francia minőség, ónmintes, jól fed, de nem fest.

Popp Eau de Quinine 75 kr. a legjobb franszo szer. Frósi a leghírb.

POPP féle Savon de Famille pompás minőség, francia modon készíve különösen ajánlott családok használatára, Darabja 15 kr. Kapható hat különböző színben és 6 kellemes és 6 illattal.

Árak: Anatherin fogpaszta szelen-éken 70 kr. illatos fogpaszta 35 kr., fogpor 63 kr., fogplomba 1 frt., növény-szappan 30 kr., napraforgóvirágolaj-szappan 40 kr., Vénusz-szappan 50 kr.

Dr. POPP — A hamisított Anatherin-szájviz megvétele-féül, mely a vévelelenség szerint a fogakra káros hatással van, mindenki hátrá zoltan óvakodjék.

Dr. POPP J. G.
hírneves **toilette-különlegességei** kaphatók **Pécssett:** Sipőcz István, Göbel Kálmán, Er-reth János és Zsiga László gyógyszerterében, All és Böhm, Pachor Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeffermann és Schön, Haab G. üzletében, **Pécsváradon** Dvorszky B. **Szigetváron** Salamon I. és Visy S. **Sztőlincen** Szilágyi G. **Mohács**on Lauzer V. s Szendrey S. **N.-Bolyon** Eöry L. **Mágoecson** Szép G. **Dombóváron** Szallos I. **Bátaszéken** dr. St. uroczky L. **Siklóson** Petrach S. **Vilányon** Szathó S. **Nádasdon** Mesterházy A. gyógyszerterében, valamint Magyarországon minden gyógyszerterében, illatszertésnél, drogustánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.
cs. és kir. és gör. kir. udv. fogorvos és udv. szállítónál Bécs I. Bognergasse 2.

SCHÖN WALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyú“-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca. Mestrics-féle házban.

Ajánlja saját műhelyét mindennemű arany, ezüst, bronce és aranyozott templomi szerek legjobb és tűzben aranyozott elkészítésére, valamint javít és aranyoz mindennemű tárgyakat jótállás mellett.

Egy jó pontos járású ébresztő óra 2 frt 50 kr.

Egy csinos ezüst Remontoir óra 8 frt 50 kr.

Egy kettős köpenyű ezüst Remontoir óra 10 forint.

Egy ezüst horgony (Ancre) Remontoir óra 2-ös fedéllel 12 frt.

Ezüst horgony-Remontoir Tula-óra, kettős fedéllel, finom szerkezettel 16 forint.

Finom szerkezetű csinos inga-óra diófa-szekrényben 12 frt.

Nagy raktár a legujabb divatu salon, inga, iroda és consol-órákból stylszerű kivitelben, tölgy, fényezett, dió és amerikai diófa-szekrényekben.

Legnagyobb választék a legjobb szerkezetű női és uri arany órákból, eredeti szabott gyári árak mellett.

Ö t é v i j ó t á l l á s s a l .

Francia, angol, valamint saját gyártmányú ékszerek a legujabb és legfinomabb kivitelben óriási választékban vannak raktáron.

Valódi ezüst tárgyak, u. m.: gyertyatartók, asztali állványok, cukordobozok, kenyérkosarak, serlegek, bor, cognac, tea és kávé servicek, étszerek stb. stb. dús választékban rendkívül szép és izléses kivitelben igen jutányos árban.

Vésnöki munkák elvállaltatnak, a nálam vett tárgyakhoz bármily vésés díjmentesen készíttetik.

Mindennemű javítások a z o n n a l és legjutányosabban készíttetnek.

Régi ezüst és aranytárgyak vagy órák és egyéb műbecsű régiségek legmagasabb árak mellett beváltatnak vagy cserébe átvétetnek.

Becslések ingyen eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

SCHÖN WALD IMRE.

ZACHERLIN

a legjobb hírv szer minden férgek ellen.

A bámulatosan működő „Zacherlin“ ismertető jelei:

1) A lepecsételt üveg. 2) A „Zacherl“ név.

Az üvegek ára: **15, 30, 50 kr., 1 frt.** A Zacherlin-féle feeskendő ára **30 kr.** — Kapható:

Pécssett:	Poth Vilmos	Dombóvár:
Grünhuth és Hirschler	Reinfeld A.	Schneckenberger Ad.
Alt és Böhm	Reeh Vilmos özv.	Pauncz Adolf
Berez Károly	Roth és Rosenthal	Spitzer Imre
Dobszay Antal	Simon János	
Eizer János	Spitzer Sándor és fia	Mohács:
Gyimóthy Gyula	Spitzer Jakab	Auber Nep. János
Herdlein Lajos	Strauszner J.	Pretzelmayr Alajos
Hollósi Adolf	Sipőcz István	Freund és Társa
Kaeskovits Jenő	Wallerstein R. utóda	Bachnach Győző
Klobucsár K.	Weber Ferencz	Stranzinger Gyula
Köszl János	Wertheimer Ch.	Toldy Ignác
Lehner és Bakos	Zach Károly	Auber Károly
Leichtner Mór	Zsivánovits Károly	
Lill János		Siklós:
Lill István		Pauncz Géza
Mautner Mór	Báttaszék:	Kürschner Mór
Mayer József	Mayer Guszláv	Bárány Sándor és Tsa
Milzky Mór	Eichardt József	Nendtvich Dezső gys.
Niek Károly	Göczy Nep. János	Weingoldner Jakab
Prager János	Luszt Samu	
Praundl Gyula		Villány:
Pfeffermann és Schön	Traiber A. V.	Gyimóthy Jákó.
	trnel Adolf	

A nagy nyári hőségben a legjobb és legegészsé-
gebb üdítő italok a jól behűtött, kitünő minőségű

pezsgő-limonadék

citrom- vagy málna-izzel, egy golyós
üveg ára **28 kr,** az üres üveg **20 krral**
váltatik vissza.

Kapható minden helyen, a hol szóda-víz árultatik.

SIPOCZ ISTVÁN

4468

gyógyszerész szódavíz-gyára.

Posta és táviráda cím „Kegyelet“ Pécs.

„Kegyelet“ első pécsi termékezesi intézet

Pécssett, Ferenciek-utca 6. sz. (Kis-tér Billitz-fele házban)
és Perczel-(0-posta)-utca 22. sz. saját házában lévő raktárral.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek teljes tisztelettel tudomásra adni, hogy temetkezési intézetünket Perczel-utca 22. sz. alatt raktárunk fenntartásával Ferenciek-utca 6. sz. (Billitz-féle) házba helyeztük át és ezen új üzlethelyiséget a Perczel-utcai telephellyel összekapcsoltuk és így raktárunkat tetemesen szaporítva és kibővítve képesek vagyunk a legmagasabb igényeknek és kívánalmaknak minden irányban és tekintetben nemcsak a leggyorsabban, hanem egyúttal legpontosabban is megfelelni.

Temetéseknél legpontosabban, valamint legelősebb rendezéssel ékes üveg-avagy díszes márszínű halottaskövekben elvállaljuk ugy helyben, valamint a szomszédos megyék bármely városában avagy községben; elvállalunk egyúttal **hullaszállításokat** légmentesen zárt ércokorsókban a bel- és külföld minden irányában.

Raktárunkon található **fa- és ércokorsók, szemfódelek, halottas öltözékeket, sirkoszorok, gyertyák, fátýolok,** egyáltalán a temetkezéshez szükséges legdrágább és legelősebb barmi néven nevezendő kellékek dús választéka.

Törkvésünk oda irányland, hogy a 20 évi fennállásunk, tehát tényleg az első pécsi temetkezési intézet szorgos törekvésével szerzett jó hírnevét — minden toladokás nélkül — szorgos, pontos szolgálat, valamint való és nem látszólagos olcsóság által mint eddig, úgy ezentúl is fenntartva, a n. é. közönség bocsás bizalmát minden tekintetben kivívjuk.

Tévétesek kikerülése végett kijelentjük, hogy intézetünk kezelésével és temetések felvétele és rendezésével **GINDL A LA JOS urat** bíztuk meg.

Maradtunk kiváló tisztelettel

Hartl Ferenc és társai.

Kindl Ferenc, Szigriszt János, Lauber Rezső,
özv. Hoffmann Károlyné özv. Edhoffer Ferenczné.

Posta és táviráda cím „Kegyelet“ Pécs.

Egyedüli és biztos segély

elveztetett vagy elgyengült férfierőnél (Impotencia) az új es. és kir. **szabadalmazott készülekkel.** Eszre nem vehető, külsőleges, jótábas mellett ártalmatlan, kellemes, az ingerlést kizáró gyógymód. Hírneves tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak háibiratainak ezrei érdek nélkül ajánlák használatát.

Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és számla 991 nem vehető.

DR. CARL ALTMANN

Wien, VII., Mariahilferstrasse Nr. 70.

Röpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Mintán a villamvilágítás tárgyában Pécs szab. kir. város és cégünk között kötött engedély-szerződés a nagyméltóságú ministerium által jóváhagyatott, és most már a városi képviselő-testület közgyűlése által is véglegesen elfogadtatott, késedelem nélkül megteendjük a szükséges intézkedéseket a tervezett

központi villamtelep

gyors létesítése érdekében, hogy mihamarább azon helyzetben legyünk, miszerint a t. c. fogyasztóknak **villamos áramot** szolgáltatassunk.

Az érre vonatkozó ügyek elintézése céljából Pécssett legközelebb **irodát** fogunk berendezni, melynek **megnyitásáraól** lesz szerencsénk a t. cz. közönséget annak idején értesíteni.

Ganz és Társa
vasöntő és gépgyár részvénytársulat.